

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 240
Tarih: 25.02.2010

10/663

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Televizyonda yayınlanan dizi, reklam, haber vb. bütün programların çocukların psikolojik, sosyolojik ve kişisel gelişimlerini olumsuz yönde etkileyen temalardan arındırılması, gözden geçirilmesi ve TV programlarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılması için Anayasanın 98. İktüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-AYLA AKAT ATA	BATMAN
4-BENGİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SİRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Günümüzde kitle iletişim araçlarının başında televizyon gelmektedir. Pek çok ülkede televizyonun olumlu veya olumsuz etkileri tartışılmaktadır. Ülkelerin toplumsal yapıları ve buna bağlı olarak televizyon yayınlarının biçim ve içeriğine göre bu etkilenmeler farklılıklar gösterebilmektedir. Kitle iletişim araçları genelde bilgilendirme, haber verme, eğlendirme , reklam gibi amaçlar içerse de televizyonun çocuklar üzerinde olumsuz etkileri de olmaktadır.Özellikle TV programlarındaki şiddet içerikli yayınlar, çocuklar açısından olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Ayrıca gerek ülkemizde, gerekse dünyada yapılan tüm araştırmalar göstermiştir ki, istisnai durumların dışında çocukların televizyon izleme sıklığı ve alışkanlığı, televizyonun bu özellikleri de göz önüne alındığında, kişiliğinin oluşması ve başarısı için önemli sorunlar teşkil etmektedir. Çocuklar büyük bir zamanını televizyon izlemekle geçirmektedir. Reklamlar, sadece yetişkin bireyleri değil, toplumda önemli bir çoğunluk olan çocukları da ekran karşısına çekmektedir.

TV programlarında çizilen kadın ve erkek rolleri, yetişkinlere yönelik tüm programlarda olduğu gibi, çocuk programlarında, reklamlarda ve hatta çizgi filmlerde bile karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, küçük yaştan itibaren çocukların kadınlık ve erkeklik rolleri öğretilmesini ve yetişkin bir birey olma yolunda cinsiyet eşitsizliğini pekiştirmektedir.Özellikle çizgi filmlerde dikkati çeken cinsiyet rol tanımlamaları çocuklara, bir kadın ya da erkek olarak nasıl olmaları gerektiğine ilişkin oluşturulmuş ideal tipleri göstermektedir. Oluşturulan bu tiplere bakıldığında kadınların zayıf, pasif, her zaman erkekten yardım talep eden, kurtarılmayı bekleyen taraf, erkeklerin ise evin geçimini sağlayan, aktif, kurtarıcı, güçlü, hizmet talep eden olarak gösterilmektedir.Aynı şekilde, programlarda yer alan mesajlarda erkek çocukların daha fazla şiddete başvuran taraf olarak, kız çocukları ise, sessiz, sakin, edilgen bir taraf olduğu gösterilmektedir.

Tüm programların içeriğinde aktarılan anne tipinde olduğu gibi iyi ve ideal anne, evin tüm işlerini yapan, babaya ve çocuklara sürekli hizmet eden, onların her dediğini yerine getiren sorun yaratan, baba ise sorun çözen güçlü olarak yansıtılmaktadır. Yine bir üst bölümde tanımlanan cinsiyet rolleri anne gibi babayı da iki anlamda

etkilemektedir. Birincisi baba dışarıda çalışır, para kazanır, evin tüm ihtiyaçların sağlar ve hatta onun da ötesinde karısının ve çocuklarının en iyi biçimde rahat ve konforlu yaşamaların sağlamakla yükümlüdür.

Bu konuların dışında televizyon programlarının çocuklar üzerindeki en olumsuz etkisi şiddet içeren yayınlar olduğu bilinmektedir. Televizyon programlarında şiddet; haberlerden, filmlere, dizilerden çizgi filmlere kadar her yerde her an hayatın bir parçası olarak sunulmaktadır. Bu da şiddetin sıradanlaştırılması gibi çok tehlikeli bir olguyu beraberinde getirmektedir. Görüldüğü gibi, televizyon şiddetin de ötesinde çocuğun kişisel gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Çocuklar, kendini izlediği programlardaki kişilerin veya daha yoğun olarak filmlerdeki karakterlerin yerine koymaktadırlar. Özellikle şiddet içeren dizi, haber ve çizgi filmleri izleyen çocuklarda model alma yoluyla saldırgan davranışlar ve şiddet eğilimi ortaya çıkarabileceği uzmanlar tarafından belirtilmektedir.

Program yapımcıları tarafından, çocuklara yönelik programlar hazırlanırken, çocukların özellikleri dikkate alınmalı ve gelişimin en hızlı olduğu okul öncesi dönemde onların dış uyarılardan çok fazla etkilenebilecekleri düşünülmelidir. Çocukların uzun süre televizyon karşısında kalmaları, çocuğun sosyalleşmesini ve yaratıcılığını olumsuz yönde etkileyeceği bilinmektedir. Bu nedenle, televizyon programlarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin tespit edilip, çocukların psikolojik, sosyolojik ve kişisel gelişimlerini olumlu yönde etkileyecek programların yapılması, var olan TV programlarının gözden geçirilmesi gerekmektedir.